

Asia: VN/18780/2023

Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmasta. (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi).

Lausunnonantajan lausunto

Onko valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun ja vuorovaikutuksen järjestämiseen näkemyksiä?

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua koskeva tiedotus ja osallistaminen on hyvällä tasolla ja valmistelua on helppo seurata.

Valmisteluun liittyy laadukkaita selvityksiä (mm. lentoasemaverkoston järjestämisen malleista tulevaisuudessa) ja analyysyjä. Datapohjainen lähestyminen on hyvä. Erityisen tärkeää on tunnistaa tarpeita tulevaisuuden näkökulmista lähtien myös silloin, kun tulevaisuuden data joudutaan arvioimaan ennusteiden ja simulointimallien kautta. Myös vuorovaikutus ja syventävät keskustelut alueiden edustajien kanssa tuottavat arvokasta ymmärrystä.

Kansainvälinen saavutettavuus arviointikriteerinä nousee erityisen tärkeäksi lähivuosina.

Kohdistuuko voimassa olevan valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelman visioon tai tavoitteisiin muutostarpeita? Mikäli kyllä, millaisia muutostarpeita ja miksi? (Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelman sivut 10-11).

Liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksen lähtökohtana toimivat ensimmäisen, vuonna 2018 hyväksytyyn liikennejärjestelmäsuunnitelman visio ja tavoitteet. Koska suunnitelman hyväksymisen jälkeen Suomen kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö ovat muuttuneet ratkaisevasti, ja siten myös visiota ja tavoitteita on tarpeen muuttaa.

Liikennejärjestelmä on tärkeässä roolissa huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden näkökulmista. Näitä näkökulmia ei ensimmäisessä liikennejärjestelmäsuunnitelmassa huomioitu. Suunnitelman päivityksen yhteydessä visiota tulee muuttaa huomioiden Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaus:

”Hallitus kiinnittää entistä suurempaa huomiota liikenneverkon toimintavarmuuteen ja kriisinkestävyyteen. Vaihtoehtoisia kuljetusreittejä kehitetään ja niiden kapasiteettia kasvatetaan huoltovarmuuden turvaamiseksi kaikissa olosuhteissa. Korjataan tie- ja raide-verkon pullonkauloja kuljetuskapasiteetin kasvattamiseksi.”

Päivitetyn liikennejärjestelmäsuunnitelman visiossa ja tavoitteissa tulee huomioida myös geopoliittisen tilanteen muuttumisen ja teollisuuden nopeasti etenevän puhtaan siirtymän vaikutukset Suomen logistiikkajärjestelmän tarpeisiin.

Onko suunnitelman vaikutusarviointiin ja SOVA-lain (8.4.2005/200 Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista) mukaisen ympäristöarvioinnin valmisteluun näkemyksiä?

-

Nore Minna
Satakunnan kauppakamari